

KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK

Regisztráció után, szavazás előtt

A közelgő kisebbségi önkormányzati választások előtt kisebbségi szervezetek vezetőit kérdezzük a regisztrációról, a jelöltállításról, a felkészülésről.

Riba Etelka, elnökhelyettes, Országos Szlovák Önkormányzat

„A szlovák kisebbségi névjegyzékbe mintegy 15 ezren regisztrálták magukat, ami kétezerrel kevesebb a 2001-es népszámlálási adatoknál. Igaz, utóbbiban nemcsak a választási joggal rendelkező nagykorúak szerepeltek. 122 településen gyűlt össze a szavazás megtartásához szükséges kisebbségi választó, ami héttel több a négy évvel korábban megalkult önkormányzatoknál (115). A szavazók régiós összetétele megfelel a hazai szlovákság földrajzi elhelyezkedésének. A regisztráltak 38 százaléka Békés, Bács-Kiskun és Csongrád megyében él. Itt 23 önkormányzat jöhet létre. Erős még Pest megye, amelyben a szavazók 22 százaléka lakik, és 30 kisebbségi testület alakulhat.

Vannak olyan települések, ahol most jöhet létre első alkalommal szlovák kisebbségi önkormányzat. (A teljesség igénye nélkül néhány: Sósút, Tárnok, Pilis, Isaszeg, Vértesszőlős.)”

Kreszta Traján, az Országos Román Önkormányzat elnöke

„Úgy tűnik, sikerült elérnünk, hogy ahol eddig is voltak román kisebbségi önkormányzatok, ott a jövőben is alakuljanak. A román jelöltekről nagyjából ott zajlik majd szavazás, ahol a kisebbség valójában él. Eddig nem volt román kisebbségi önkormányzatunk Debrecenben és Létavértesen, most viszont annyian regisztrálták magukat, hogy megtartható a szavazás. Idáig nem tudtunk a Borsod-Abaúj megyében élő románokról, most viszont ott is lesz néhány településen választás. Budapesten eddig 18 önkormányzat működött, idén 15 alakulhat. Megyei szintű testületekre Hajdú-Bihar és Békés megyében, valamint a fővárosban van esély.

Úgy tűnik, a jelölő szervezetek megfelelnek a törvényi előírásoknak. Azt szeretnénk, ha minél egységesebben állnának a jelöltek mögé.”

Giricz Vera, az Országos Ruszin Kisebbségi Önkormányzat elnöke

A 2001-es népszámlálási adatokhoz képest kétszer annyian, 2792-en regisztrálták magukat a ruszin kisebbségi választási névjegyzékbe.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 10-ről 17-re, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében egyről hatra emelkedhet az önkormányzatok száma. Vannak azonban olyan közösségek, amelyekkel eddig nem

sikerült felvenni a kapcsolatot, nem tudtunk arról, hogy ott is élnek ruszinok.

Nem lehetnek illúzióink, nehéz négy éves ciklus elé nézünk, ugyanis szinte ugyanabból a pénzből kétszer annyi önkormányzatnak kell működnie – 31 volt eddig, 53 várható. A jelölő szervezetek közül a *Ruszin Kisebbségi Összefogás Közhasznú Egyesület*, a *Hodinka Antal Ruszin Értelmiségi Közhasznú Egyesület* és a *Ruszin Kulturális Egyesület* több éve aktívan működő, a ruszin kisebbségi közösséget méltóan képviselő szervezet. Sajnos vannak olyan ruszin társadalmi szervezetek is, amelyek csak a jelölés időszakában hallattak magukról, tevékenységükkel megpróbálnak zavart kelteni és megosztják a hazai ruszin kisebbségi közösséget.

Heinek Ottó, az Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke

A magyarországi németek július 15-ig 380 településen regisztrálták magukat legalább 30 fővel. Összesen 45 992 kisebbségi választó került a névjegyzékbe. A legtöbb német önkormányzat Baranya (97), Veszprém (48), Pest (44) és Tolna (37) megyében alakulhat.

Úgy gondolom, hogy ez a közel negyvenhatezres szám megfelel az „aktív magnak” és számos párhuzam figyelhető meg a 2001-es népszámlálási adatokkal.

Az abszolút számok mögött azonban sok apró, jó

Kisebbség	Települések száma		
	Választói névjegyzék készült	Kitűzhető választás	Kitűzött választás
Bolgár	70	38	38
Cigány	1 421	1 138	1 137
Görög	52	35	34
Horvát	170	115	115
Lengyel	93	47	47
Német	553	380	380
Örmény	67	32	32
Román	90	47	46
Ruszin	91	53	53
Szerb	64	40	40
Szlovák	188	122	122
Szlovén	29	13	13
Ukrán	45	20	20
Összesen	2 933	2 080	2 077 (1452 településen)

Forrás: www.valasztas.hu

eredmény bújik meg. Vas és Fejér megyében sok kicsi, 200-300 fős településen létrejöhét német önkormányzat. Itt a németek – Baranyával vagy Tolnával ellentétben – nagyon kis arányban élnek.

Vannak azonban negatív megglepetések is: Budapesten és Pécsen a vártnál kisebb számban regisztráltatták magukat a németek. A nagyvárosokban nehezebb a helyzet, mert az emberek kevésbé ismerik egymást. Egy kisvárosban könnyebb szerveződni. Szekszárdon és Pilisvörösváron átláthatóak a vi-

szonyok, élénk az egyesületi élet és viszonylag jó eredmények születtek.

Nem gondolom azt, hogy a választási névjegyzékek felállításának szűrő hatása van és megszüntetheti az „Ethnobusiness”-t, ugyanis az adott kisebbségnek nincs befolyása arra, hogy ki kerül fel a listára és melyik városban, községben kerülhet sor német kisebbségi választásra. Ettől függetlenül vannak szűrő tényezők is. Ilyen például, hogy jelöltet csak német nemzetiségi egyesületek állíthatnak.

A szlovák jelölő szervezetek koalíciója

Augusztus közepére koalíciót kötöttek a magyarországi szlovák jelölő szervezetek. A megállapodás háttéréről István Annát, a Szlovák Választási Koalíció elnökét kérdeztük.

– Miért volt szükség az együttműködés megkötésére?

– A törvény értelmében a területi és az országos önkormányzatok választásán csak azok a szervezetek állíthatnak jelölteket, amelyek a települési önkormányzatok megválasztása alkalmával megszerezték az összes elektor 10%-át. (A szlovákok esetén elvileg 122 településen kerül sor szlovák önkormányzat választására, ennek megfelelően 610 elektorra lehet számítani, tehát a jelölő szervezetnek 61 elektorral kell rendelkeznie.) Nem minden jelöltállító szervezet képes elérni azonban ezt a számot, ezért vált szükségessé egy választási koalíció létrehozása.

– Milyen eredménnyel zárult az egyeztetés?

– A Szlovák Választási Koalíciót (Slovenská volebná koalícia) négy regionális szervezet hozta létre. A regionális szervezetek további kisebb hatókörű, azaz kistérségi és települési szervezetek nevében is eljárnak, mint pl. a Dél-alföldi Szlovákok Szervezete. A jelölő szervezetek a következők: 1. Dél-alföldi Szlovákok Szervezete (Békés, Csongrád, Bács-Kiskun megye szlovákok által lakott településeinek és néhány bakonyi falu képviselőiben), 2. Dolina Pestvidéki Szlovákok Regionális Egyesülete, 3. Zempléni Szlovákok Egyesülete, 4. Ozvena Budapesti Szlovák Kórus (további két budapesti jelölő civil szervezet képviselőiben).

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK IV.

Dr. Buzál Attila jogász összeállítása

Ki választhat? Hogyan kell helyesen szavazni? Mi van, ha például 50-en jelentkeztek a névjegyzékre, de csak 5-en mennek el (ad absurdum) szavazni? Mikor érvényes vagy érvénytelen a szavazás? Az előző kisebbségi önkormányzat mandátuma október 1-ével jár le, hogyan alakul meg az új önkormányzat, mikor kezdheti el a munkáját?

Szavazni csak azok a polgárok mehetnek el, akik a választói jegyzéken szerepelnek. Valamennyi választópolgár, aki kérte a jegyzékre való felvételét és fel is vették arra, értesítést kapott a helyi választási irodától, hogy a települési kisebbségi önkormányzati választások melyik szavazókörben kerülnek lebonyolításra. A választópolgár csak ebben a szavazókörben adhatja le szavazatát.

A választópolgár szavazata akkor érvényes, ha legfeljebb 5 (öt) jelöltre adja le szavazatát. (Tehát ötnél kevesebb jelöltre szavazhat, de ötnél többre nem.) A választások eredményességéhez és érvényességéhez nem kell valamennyi választói jegyzékbe felvett választópolgárnak szavaznia. Érvényességi küszöb nincs. Ad absurdum

előfordulhat, hogy egy választópolgár is eldöntheti a választásokat, ha érvényesen szavaz. Érvényes a szavazás akkor, ha 5 jelöltet megválasztanak.

Eredménytelen a választás, ha 5-nél kevesebb jelölt kap érvényes szavazatot.

Képviselő az az 5 jelölt lesz, aki a legtöbb szavazatot kapta. Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot. Az a jelölt, aki egyetlen szavazatot sem kapott, nem lehet képviselő.

A megválasztott települési kisebbségi önkormányzat testületének alakuló ülését a helyi választási bizottság elnöke a választást követő 15 napon belülre hívja össze. Az alakuló ülést a legidősebb települési kisebbségi önkormányzati képviselő, mint korelnök vezeti. Az új képviselőtestület az alakuló ülést követően kezdheti meg munkáját.

Kérünk mindenkit, aki jelentkezett a kisebbségi választói névjegyzékbe, menjen el szavazni!

Köszönjük!